Uppsala Vattens återvinningscentraler

UPPSALA VATTEN

Uppsala Vattens återvinningscentraler

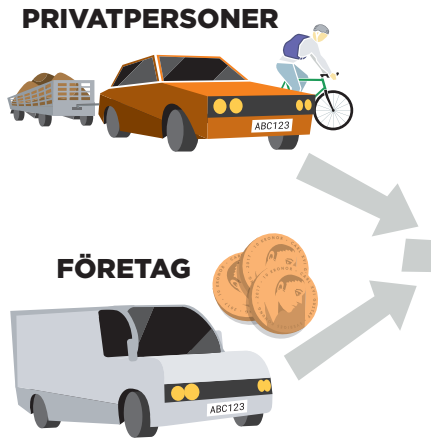

Uppsala Vatten har åtta återvinningscentraler i Uppsala kommun. Som invånare i kommunen är du välkommen att lämna ditt grovavfall här. Vi ser till att exempelvis gamla möbler och prylar som du lämnar går till återanvändning, samt att trasiga glödlampor och lysrör tas om hand för att återvinnas. Visste du att gammalt flytande matfett som du lämnar här kan bli stearinljus och tvättmedel?

I Boländerna, Librobäck, Storvreta, Gottsunda, Björklinge, Lövstalöt, Almunge och Hovgården finner du våra återvinningscentraler. Deras öppettider finner du på vår webbplats. Anläggningarna är alltid bemannade med personal som hjälper dig med dina frågor så att du kan sortera rätt. Hamnar rätt sak på rätt plats på en återvinningscentral så bidrar vi till ett hållbarare samhälle! För det är väldigt mycket av ditt avfall som både kan återanvändas och återvinnas.

Vad är avfall?

För en del kan ordet avfall kännas främmande och kanske luddigt. Med ordet avfall menar vi ”allt material som du som person vill göra dig av med”, kanske skulle du själv kalla det för skräp.

För de som arbetar med avfall är det tydligt att ordet skräp uppfattas som något utan värde. Men ditt avfall är inget skräp, utan en viktig resurs för att skapa cirkulära kretslopp i Sverige. Genom att sortera gör du en stor skillnad för hur avfallet hanteras och vad det kan bli efter att det lämnat dina händer. Majoriteten av ditt avfall kan bli något bra och användbart.

Återvinning av förpackningar och tidningar

Det avfall många ser mest av hemma är förpackningar och kanske tidningar. Dessa ska du lämna på en återvinningsstation eller i ditt miljörum om din fastighet har egen insamling. Återvinningsstationer har stora gröna containrar och står ofta i närheten av mataffärer, men återfinns också på Uppsala Vattens återvinningscentraler.

Förpackningarna kan vara gjorda av papper, plast, glas eller metall. När du köper en produkt med förpackning betalar du automatiskt en liten summa för insamlingen och återvinningen av förpackningen. En hel del förpackningar slängs felaktigt i ”vanliga soporna”, restavfallet. Slänger du återvinningsbara förpackningar i restavfallet bränner du bokstavligen upp den återvinningstjänst som du betalat för när du handlade. Du betalar till och med dubbelt eftersom förbränningen av hushållssoporna är något du bekostar i din avfallstaxa. Att återvinna spar alltså både på plånboken och miljön.

Välkommen till din återvinningscentral – dags att sortera rätt (A)

När du kommer till din återvinningscentral finns det många olika containrar och skyltar. Ett tips är att sortera ditt avfall innan du kommer till anläggningen. Då behöver du inte springa kors och tvärs över anläggningen och du spar tid.

Vet du inte hur dina saker ska sorteras? Med en snabb sökning på Uppsala Vattens webbplats hittar du vår sorteringsguide som hjälper dig på traven. Skriv in vilket avfall du har så får du svar direkt på hur det ska sorteras. Du kan även fråga personalen på plats, de har både erfarenhet och utbildning i hur avfallet ska sorteras.

Olika fraktioner – vad du kan lämna? (B)

Avfallet delas in i olika fraktioner. Till exempel är batterier en fraktion och trä en annan fraktion. Det finns en fraktion för det mesta som du vill bli av med. Husgeråd och möbler som fungerar kan lämnas som ”Återanvändbara produkter” för återbruk. Då får de nytt liv via second hand-butiken

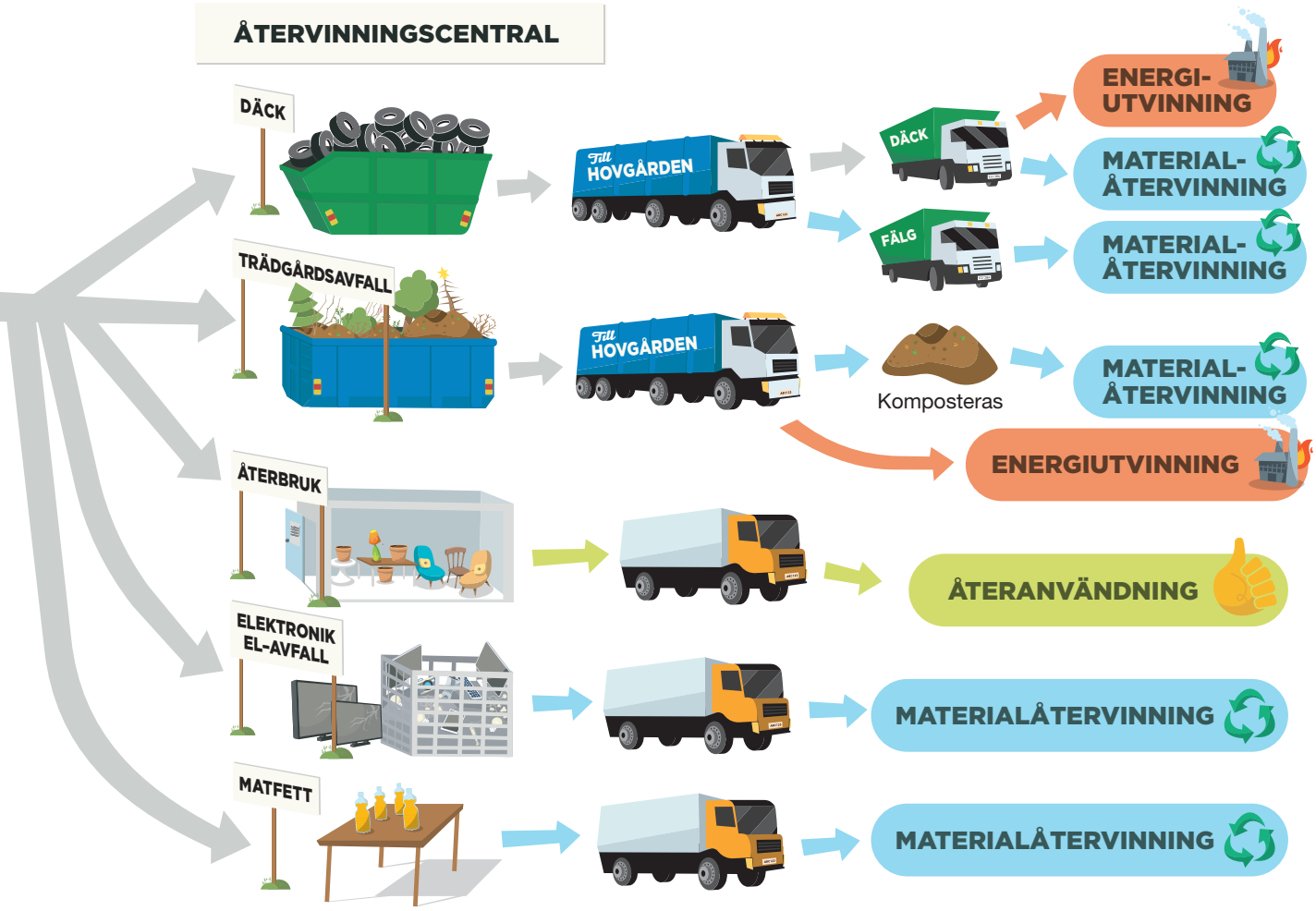

Illustrationen visar några av cirka 20 fraktioner som kan lämnas på återvinningscentralen.

”Återbruket” och kan fortsätta användas av någon som behöver dem. Ljuskällor som glödlampor eller lysrör är en egen fraktion och skickas vidare för att materialen ska separeras och sorteras. Först då kan de återvinnas! På samma sätt hanteras fraktionerna vitvaror, stoppade möbler och elektroniskt avfall.

Vissa saker kan vara klurigare än andra att sortera - visste du till exempel att en fönsterruta ska lämnas i fraktionen Stoppade möbler? Allt som hamnar i denna fraktion kommer att eftersorteras i mindre fraktioner som bland annat glas, trä och metall. De mindre fraktionerna tas om hand på olika sätt: återvinns som material, energi eller deponeras. I denna fraktion lämnas till stor del stoppade möbler, men fraktionen är till för material som ska eftersorteras, därför får även fönsterrutor läggas här.

Många missar även att nagellack ska sorteras som farligt avfall, precis som färgrester och vattnet från när du tvättat av målarpenseln. Det är för att dessa innehåller farliga ämnen som kan har stor påverkan på natur, djur och människor.

Vad händer sedan? – att se avfall som en resurs! (C)

Om du slänger avfall i restavfallspåsen kommer det endast energiutvinnas till el och värme. Lösningen är enkel, men bidrar bara till en linjär ekonomi, det blir inget kretslopp. Vi behöver tänka mer cirkulärt!

Avfall är en resurs som kan vara en del i hållbara cirkulära system i samhället. Lämnar du kläder, skor och hela böcker till återbrukningsbara produkter eller textilinsamlingen på återvinningscentralen så får de nytt liv hos någon annan. Återvinner du metaller genom att lämna batterier, glödlampor, metallförpackningar och andra metallrester så slipper nya metaller utvinnas ur jorden och vi spar på vår miljö. Cirkulära lösningar ger fler möjligheter och en mer hållbar framtid.

Vad händer då med allt du lämnar hos oss? I denna broschyr finns en tabell som listar alla fraktioner och var de tar vägen.

Vart tar avfallet vägen?

Fraktioner	Vart tar avfallet vägen?	Vad görs med avfallet?	Materialet från avfallet hamnar på följande steg i avfallstrappan:
Återbruk	Skickas till ”second hand”-affär	Sorteras och säljs vidare	Återanvändning
Wellpapp	Transporteras vidare	Återvinns till nya produkter	Materialåtervinning
Förpackningar och tidningar	Hämtas av FTI	Återvinns till nya produkter	Materialåtervinning
Trädgårdsavfall ris & grenar	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Komposteras eller energiutvinns	Materialåtervinning Energiutvinning
Trä	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Flisas upp och skickas till energiutvinning	Energiutvinning
Tryckimpregnerat trä	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Flisas och skickas till särskild förbränning	Energiutvinning
Sten & betong	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Används på Hovgården som byggmaterial	Materialåtervinning
Metall	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Sorteras och skickas vidare för återvinning	Materialåtervinning
Gips	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Deponeras på Hovgården	Deponi
Däck	Transporteras till Hovgårdens avfallsanläggning	Fälgen plockas av och återvinns	Materialåtervinning
		Däcket återvinns eller så skickas det till energiutvinning	Materialåtervinning Energiutvinning
Elektroniskt avfall	Hämtas av El-kretsen	Materialen separeras för att återvinnas	Energi- och materialåtervinning
Farligt avfall	Transporteras till anläggning för farligt avfall	Baser och syror neutraliseras och förbränns på säkert sätt. Askan deponeras.	Energiutvinning Deponi
Vitvaror samt kyl/frys	Hämtas av El-kretsen	Materialen separeras för återvinning	Materialåtervinning
Kläder och textiler	Hämtas av Human bridge	Sorteras för användning	Återanvändning Materialåtervinning
Lastpallar	Transporteras vidare	Hela lastpallar kan återanvändas, övriga energiutvinns	Återanvändning
Flytande matfett	Hämtas av Svensk fettåtervinning	Behandlas och återvinns till nya produkter	Materialåtervinning
Batterier	Hämtas av El-kretsen	Sorteras efter typ av batteri och återvinns	Materialåtervinning
Ljuskällor	Hämtas av El-kretsen	Krossas och sorteras efter material	Materialåtervinning
Stoppade möbler	Transporteras till Hovgården	Krossas och sorteras efter material	Materialåtervinning Energiutvinning
Fallfrukt och gräsklipp	Transporteras till Biogasanläggningen	Biogastillverkning	Materialåtervinning

Lev hållbart – klättra i avfallstrappan!

Avfallstrappan är en modell från ett EU-direktiv och visar hur man ska hantera avfall. Ju högre du klättrar i trappan, desto bättre för miljön. De fem stegen börjar från botten, med alternativet att lägga avfallet på deponi. I Sverige läggs väldigt lite på deponi. Det är bättre att skicka avfallet till förbränning, så kallad energiutvinning. Genom att utvinna energin kan förbränningen ge både elektricitet och fjärrvärme. Även om detta är bättre än att lägga avfallet på deponi, finns det ytterligare tre steg att ta.

Klättrar vi ytterligare ett steg kommer vi till det välbekanta konceptet materialåtervinning. Genom återvinning får materialen fortsätta i systemet, vilket spar på jordens resurser. Många kanske stannar här och tror att detta är det bästa de kan göra för miljön, men vi har fortfarande två steg som är mer hållbara än att materialåtervinna.

Nästa steg är återanvända, något som många gör utan att kanske tänka på vilken stor skillnad det gör för miljön. När vi återanvänder spar vi stora mängder resurser och utan nytillverkning minskas även avfallsmängden. Du återanvänder lätt genom att köpa saker som redan är använda till exempel på second hand-butiker, eller genom att låna, byta eller ge bort saker för att de ska få ett fortsatt liv.

Toppen på trappan kallas ”förebygga” och handlar helt enkelt om att förebygga så att avfall inte ens uppstår. De kan vara att du tar med dig en vattenflaska istället för att köpa en ny när du blir törstig. Du kan köpa mindre mat eller frysa in mat för att undvika att det blir gammalt och behöver slängas.

Fakta

År 2019 bodde det 230 000 personer i Uppsala kommun. Det grovavfall som redovisas nedan är från vad som lämnats under ett år på de åtta återvinningscentraler som Uppsala Vatten har ansvarar för. Till grovavfall räknas inte tidningar och förpackningar, dessa ansvarar FTI (Förpacknings- och tidningsinsamlingen) för. Läs mer på **www.fti.se**

Våra återvinningscentraler är främst till för privatpersoner. Företag kan lämna avfall här mot en avgift, men vid större mängder som vid byggavfall eller liknande, så hänvisar vi till Hovgårdens avfallsanläggning.

Produktionsuppgifter 2019

	Totalt	**Genomsnitt (per invånare)**
Totalt mottaget grovavfall	28 800 ton	124,8 kilo
Mängd som återbrukats	650 ton	2,8 kilo
Mängd kläder och textilier insamlade	357 ton	1,6 kilo
Mängd batterier insamlade	28,7 ton	0,1 kilo
Mängd glödlampor och ljusrör insamlade	22,2 ton	0,1 kilo
Mängd farligt avfall insamlat från hushåll	600 ton	2,6 kilo

Historiska milstolpar

1868	Förbjudet att slänga ut sopor på gatan i Sverige.
1907	Uppsalas första renhållningsverk byggs. Sortering i tre fraktioner: gödselsopor, skräpsopor och latrin.
1920–1950-tal	Hushållsavfallet ökar kraftigt i Sverige.
1970-tal	Sverige börjar med återvinning av papper, metall och glas.
1998	Återvinningscentraler börjar ta emot återbrukningsbara produkter som möbler och husgeråd.
2000	Uppsala börjar att sortera matavfall i valfri påse.
2014	Uppsala börjar samla in flytande matfett för återvinning.
2014	Återvinningscentralerna börjar ta emot hela och trasiga textilier för återvinning och återbruk
2016	Fallfrukt tas emot och används för produktion av biogas och biogödsel.
2018	Tryckimpregerat trä tas emot separat.
2019	En ”byggbod” där man kan lämna och hämta material gratis.
2019	Träpallar samlas in för återbruk.
2019	Böcker med hård pärm materialåtervinns.